T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 5
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 6
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 7
7. DENETİM BULGULARI 8
8. EKLER 15

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar.....3
Tablo 2: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar.....3
Tablo 3:Sayıştay İlamı Tablosu 12

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Abone Bilgilerindeki Eksiklikler Sebebiyle İcra Takibinde Güçlükler Yaşanması

2. Su Tahlil ve Tetkikleri için Türk Halk Sağlığı Döner Sermaye İşletmesinden Hizmet Alımı Yapılması

3. Sayıştay İlamının İnfaz Edilmemesi

4. Geçmiş Yıllarda Kesilen İller Bankası Ortaklık Payının Talep Edilmemesi

5. Mali Hükümler İçeren Yönetmelik'in Sayıştay İstişari Görüşünün Alınmadan Yürürlüğe Konulması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi (KOSKİ) Genel Müdürlüğü'nün, temel mevzuatı 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanundur. Bu Kanunda İdarenin; görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar ve ayrıntıları düzenlenmektedir.

Su ve kanalizasyon idarelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 2560 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, su ve kanalizasyon idarelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

- İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

- Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

- Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak ve su ve atıksu hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 6771 sayılı Kanunla değişik 8'inci maddesi ile yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanına tanındığından Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uygulamaya geçmiş ve bu değişikliğin mahalli idareler ve dolayısıyla belediyeler üzerinde etkisi; Anayasa'nın 123'üncü maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle

www.balioglu.net

Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle de kamu tüzel kişiliği kurulabilmesi, 127'nci maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle de mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında birlik kurmalarının Cumhurbaşkanının iznine tabi kılınması şeklinde gerçekleşmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 100'üncü maddesi gereğince;

a) Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek,

b) Mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek,

c) Mahalli idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapmak, istatistiki bilgileri toplamak, değerlendirmek ve yayımlamak,

ç) Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek,

d) Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek,

f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır. Bu görevlerin yanında, Anayasa'nın 127'nci maddesi, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 798'inci, 5393 sayılı Kanun'un 10, 45, 46 ve 47'nci maddesiyle İçişleri Bakanlığına belediyeler ile ilgili verilen vesayet yetkisi halen devam etmektedir.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olarak KOSKİ Genel Müdürlüğü'nün organları Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetçiler ve Genel Müdürlük' ten oluşmaktadır.

KOSKİ Genel Müdürlüğü'nün 2019 Aralık ayı itibariyle 455'i memur, 376'sı işçi, 24'ü sözleşmeli personel ve 1104'ü şirket personeli olmak üzere toplam 1959 çalışanı bulunmaktadır.

KOSKİ Genel Müdürlüğü'nün; "Konya Personel Anonim Şirketi", "Konya SUKİ Enerji Yatırım San. ve Tic. Anonim Şirketi" adlarında aktif iki şirketi bulunmaktadır. SUKİ A.Ş.' de 41 çalışan bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Tablo 1: Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

Kod	Açıklama	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830	BÜTÇE GİDERLERİ	900.000.000,00	665.497.300,66	73,94
830.1	Personel Giderleri	90.120.500,00	81.628.229,53	90,58
830.2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	15.900.000,00	14.188.865,46	89,24
830.3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	304.744.000,00	246.104.225,80	80,76
830.4	Faiz Giderleri	52.104.669,42	51.877.255,35	99,56
830.5	Cari Transferler	9.565.000,00	9.098.364,96	95,12
830.6	Sermaye Giderleri	407.111.000,00	246.865.528,98	60,64
830.7	Sermaye Transferleri	6.984.830,58	6.984.830,58	100
830.8	Borç Verme	10.250.000,00	8.750.000,00	85,37
830.9	Yedek Ödenekler	3.220.000,00	0	0

Tablo 2: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

Kod	Açıklama	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800	BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	800.000.000,00	638.015.966,20	79,75
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	549.974.000,00	466.390.473,30	84,8
800.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	300.000,00	94.847,32	31,62
800.5	Diğer Gelirler	248.225.000,00	170.353.480,57	68,63
800.6	Sermaye Gelirleri	1.401.000,00	0	0
800.8	Alacaklardan Tahsilat	100.000,00	1.177.165,01	1.177,17
810	Bütçe Gelirlerinden Ret Ve İadeler Hesabı	-	-45.167,92	-
810.01	Vergi Gelirleri	-	-	-
810.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (-)	-	14.890,00	-
810.05	Diğer Gelirler (-)	-	30.277,92	-
810.06	Sermaye Gelirleri (-)			
GENEL TOPLAM (NET TAHSİLAT)		800.000.000,00	637.970,798,28	79,75

Kurumdan alınan tablolar değerlendirildiğinde;

2019 yılı gerçekleşen bütçe gideri 665.497.300,66 TL'dir. Söz konusu giderlerin 81.628.229,53 TL'si Personel Giderleri, 14.188.865,46 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, 246.104.225,80 TL'si Mal ve Hizmet Alımları Giderleri, 51.877.255,35 TL'si Faiz Giderleri, 9.098.364,96 TL'si Cari Transferler, 246.865.528,98 TL'si Sermaye Giderlerinden oluşmaktadır.

2019 yılı için bütçe geliri 638.015.966,20 TL'dir. Söz konusu gelirlerin 466.390.473,30 TL'si Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, 94.847,32 TL'si Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, 170.353.480,57 TL'si Diğer Gelirler, 1.177.165,01 TL'si Sermaye Gelirleri ile 45.167,92 TL Red ve İadelerden oluşmaktadır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

İdarenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

• Birleştirilmiş veriler defteri,

• Geçici ve kesin mizan,

• Bilanço,

• Kasa sayım tutanağı,

• Banka mevcudu tespit tutanağı,

• Alınan çekler sayım tutanağı,

• Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,

• Teminat mektupları sayım tutanağı,

• Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,

• İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,

• Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

• Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,

• Faaliyet Sonuçları Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve

mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç Kontrol Sistemine ilişkin mevzuat ve kurum iç kontrol eylem planı kapsamında yürütülen faaliyetlerin değerlendirilmesi;

İdarenin İç Kontrol Eylem Planı hazırlanmış ve yönetim tarafından çalışanlara duyurulmuştur. İdare personelinin görev tanımları yapılmış, buna göre organizasyon yapısı oluşturulmuştur,

Stratejik plan tüm birimlere duyurulmuş, performans programı, faaliyet raporu ve bütçe stratejik plana uygun hazırlama çalışmalarına personelin katılımı sağlanmıştır,

Süreç akış şemaları hazırlanmış ve üst yönetici tarafından onaylanmış ve yürürlüğe konulmuştur,

İç Kontrol Eylem planı, standartlara göre hazırlanıp uygulanmaktadır,

Ön mali kontrol görevini yerine getiren personel yoktur,

İç kontrol sistemi yıllık olarak değerlendirilmekte ve üst yöneticiye raporlanmaktadır,

Kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikayet ve önerilerinin alınıp değerlendirileceği müşteri hizmetleri birimi 7/24 aktif çalışmaktadır,

İç kontrol eylem planı içinde yıllık risk analizleri yapılmaktadır,

Mali Durum ve Beklentiler Raporu süresinde duyurulmaktadır,

İdarenin iç denetim birimi ve bir adet iç denetçisi bulunmakta ancak denetim faaliyeti ve bunun sonucunda hazırlanacak raporlar tam anlamıyla yerine getirilmemektedir. Bununla birlikte iç denetim birimi, kendi birim faaliyetleri ile ilgili olarak faaliyet raporunu İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderilmektedir.

İdarenin iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçların incelemesi neticesinde; İç Kontrol sisteminin kurulması ve geliştirilmesinin Üst Yönetim tarafından benimsendiği, ancak İdarenin iç kontrol sisteminin gelişiminin orta seviyede olduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulamasının tam anlamıyla yerleşmediği, uygulamada geliştirilmesi gerekenler alanlar olduğu değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Konya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmazların Değer Tespitinin Yapılmaması

İdare adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapılmadığı ve ilgili muhasebe hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere bu Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığınca hazırlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir. Ancak bu taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazların, orta malları ve genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazların ve de Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir.

17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile söz konusu Yönetmelik'te değişiklik yapılmıştır. Buna göre kurumların;

- 31.12.2017 tarihine kadar taşınmazların fiili envanterini kural olarak maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara almaları,

- Taşınmazların rayiç değerinin; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edilmesi ayrıca, taşınmazların kayıtlara alınan değerinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenmesi,

www.balioglu.net

- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesine göre, maddi duran varlıklar hakkında, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ilgili hükümleri ile bu maddede geçen hükümlere göre işlem yapılmaktadır. Maddeye göre, edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınması, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanların ise muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınması,

- Diğer taraftan, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 08.01.2018 tarihli ve 2018/11321 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmelik ile değiştirilen ve 01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren "Maddi duran varlıkların kayıt değerleri" başlıklı 26'ncı maddesine göre, gerek yatırım ve gerekse kullanım amacıyla edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeliyle muhasebeleştirilmesi, herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilen maddi duran varlıkların ise gerçeğe uygun değeriyle muhasebeleştirilmesi, varlığın gerçeğe uygun değeri bilinemiyorsa idarece tespit edilen değerinin esas alınması,

gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre gerçeğe uygun değer, piyasa koşullarında muvazaasız bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir borcun ödenmesi için belirlenen tutarı ifade etmektedir.

İdareye ait taşınmazların rayiç değer tespitlerinin yapılmaması ve muhasebe kayıtlarının güncellenmemesi sonucunda, mali tablolarda 250-Arsa ve Araziler, 251-Yeraltı ve Yerüstü ve 252-Binalar hesaplarında hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Abone Bilgilerindeki Eksiklikler Sebebiyle İcra Takibinde Güçlükler Yaşanması

Abone sözleşmeleri ve eklerinde; Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya vergi kimlik numarası bulunmayan aboneler bulunması nedeniyle icra takip işlemlerinde güçlükler yaşanmaktadır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun "Takip Talebi ve Muhtevası" başlıklı 58 inci maddesinde; icra dairesine yapılacak takip taleplerinde: borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı, soyadı, alacaklı tarafından biliniyorsa Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası veya vergi kimlik numarası gibi bilgilerin bulunması gerekmektedir. Dolayısıyla, özel hukuktan kaynaklı alacakların takip işlemlerinin sekteye uğramaması için, İdare tarafından adı ve soyadı bilinen borçlu ve kanuni temsilcilerin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarının veya vergi kimlik numarasının takip talebinde gösterilmesi zorunludur.

İdarenin 2019 yılı denetiminde; toplam 1.037.876 aboneden 792.229'unun kimlik numarasının kayıt altına alındığı, 245.647'sinin ise kayıtlı olmadığı tespit edilmiştir. Özel hukuktan kaynaklı alacakların borçlu ve kanuni temsilcilerinin abonelik sözleşmeleri düzenlenirken, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaraları veya vergi kimlik numaralarının kayıt altına alınmaması, icra takip işlemlerinde (güncel adres tespiti ve tebligat gibi konularda) gecikme ve güçlük yaşanmasına sebebiyet vermekte ve İdare alacakları açısından da risk teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

Netice itibariyle; ilgili abonelerin TC veya vergi kimlik numaralarının tespitinin yapılıp abonelik sözleşmelerine eklenmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

BULGU 2: Su Tahlil ve Tetkikleri için Türk Halk Sağlığı Döner Sermaye İşletmesinden Hizmet Alımı Yapılması

İdarenin akreditasyonu sağlanmış bir laboratuvarı bulunmasına rağmen su tahlil ve tetkikleri için Türk Halk Sağlığı Döner Sermaye İşletmesinden hizmet alımı yapılmaktadır.

6514 Sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 53'üncü maddesinde; Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nda belirtilen esaslara uygunluk bakımından; belediye veya il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılacak veya yaptırılacak her türlü tetkik ve tahlil bedellerinin ilgili belediye veya il özel idaresince karşılanacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla tahlil ve tetkiklerin sadece Türk Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılacağına ilişkin bir zorunluluk bulunmadığı anlaşılmaktadır.

İdarenin 2019 yılı denetiminde; Türk Akreditasyon Kurumundan akredite edilmiş TS EN ISO/IEC 17025 Standardına haiz laboratuvarı bulunduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık söz konusu tahlil ve tetkiklerin Türk Halk Sağlığı Döner Sermaye İşletmesine yaptırılmasından dolayı 1.625.628,00 TL tutarında bedel ödenmiştir. Oysaki; bu standarda sahip laboratuvarların, (deney ve kalibrasyon laboratuvarlarının yeterliliği için) genel şartların yanı sıra bir laboratuvarın teknik açıdan doğru ve güvenilir sonuçlar üretme kabiliyetine ve teknik yeterliliğe sahip olduğu kabul edilmektedir. Ayrıca; bu standarda sahip laboratuvar deney, analiz ve kalibrasyon hizmetlerinin yeterliliğinin göstergesi olarak uluslararası düzeyde güvenilen bir standart olarak benimsenmektedir.

Netice itibariyle; ilgili mevzuat hükmünde *"yapar veya yaptırır"* ifadesiyle yaptırılması zorunlu olan bu analizlerin; akredite edilmiş olan Genel Müdürlük laboratuvarlarında, gerekirse Türkiye Halk Sağlığı Kurumu gözetim ve denetiminde, ücretsiz olarak yapılmasını sağlayacak bir protokolle gerçekleştirmesi yerinde olacaktır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Sayıştay İlamının İnfaz Edilmemesi

İdarenin 2019 yılı hesabının incelenmesi neticesinde; 2009 yılına ait ilamın 04.11.2014 tarihinde kesinleşmesine rağmen infaz edilmediği tespit edilmiştir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "İlamların infazı" başlıklı 53'üncü maddesinde; Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirileceği ve ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin sorumlu olacağı açıklanmıştır. Aynı Kanun'un "Kamu idareleri ve görevlilerinin sorumluluğu" başlıklı 9'uncu maddesinde ise Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyen görevliler hakkında çeşitli yaptırımların uygulanacağı belirtilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında özetle; bulguda yer alan Temyiz Kurulu Kararı konusuna ilişkin Sayıştay Dairelerince verilmiş farklı kararların olduğu, buna istinaden 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun "Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyuşmazlık hali" başlıklı 60'ncı maddesi hükümlerinin Sayıştay'ın kendi daire kararları arasındaki uyuşmazlıklara da uygulanması gerektiği, konuya ilişkin Sayıştay Başkanlığına içtihadı birleştirme başvurusunda bulunulduğu ve çıkacak karar doğrultusunda işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

Kamu idaresi cevabına katılmak mümkün değildir. Şöyleki: gerek Anayasa'nın 160'ıncı gerekse de 6085 sayılı Kanunun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasında açıkça "Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler" hakkında iki yargı organı kararları arasında uyuşmazlık bulunması halinde uygulanacak hükümlere yer verilmesine rağmen, bu hükümlerin kıyas yoluyla Sayıştay Daire kararlarına da uygulanabileceği yönünde irade beyanı yersizdir. Zira kanun koyucunun bu yönde bir niyeti yok iken ve istisnai olarak sayılan konuların dışında madde metninin öznel değerlendirmelerle genişletilmesi mümkün değildir. Öte yandan İçtihadı birleştirme kararına başvurma kamu İdarelerine tanınmış bir yargı yolu olmadığı gibi 6085 sayılı Kanun'un "İçtihatların birleştirilmesi" başlıklı 58'inci maddesinde açıkça ifade edildiği üzere: belirtilen bu yetki Sayıştay Başkanı'nı tarafından kullanılmaktadır. Bununla birlikte madde metninde Sayıştay Başkanı'nın kamu idarelerinin talepleri doğrultusunda bu yetkisini kullanacağına ilişkin herhangi bir ifade de bulunmamaktadır. Kaldı ki Sayıştay Yargılamasında sorumluların başvurabilecekleri: Temyiz, Yargılamanın iadesi ve Karar düzeltilmesi gibi yargı yollarının tüketilerek "İçtihatların Birleştirilmesi Kararının" bir kanun yolu gibi ifade edilmesi de yerinde görülmemiştir.

Netice itibariyle İdarenin mevzuat hükümleri çerçevesinde yükümlülüğünü yerine getirmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 3: Sayıştay İlamı Tablosu

Yılı	İlam ve Madde No	Konu	Temyiz Kurulu Karar Tarihi	Temyiz Kurulu Kararı ile Tasdik Edilip Kesinleşen Kamu Zararı Tutarı	Tahakkuk Ettirilen Faiz Tutarı	Toplam Tahakkuk	Toplam Tahsilat
2009	370/1	Memur İkramiyeleri	04.11.2014 (39606)	200.439,26	---	200.439,26	---

BULGU 4: Geçmiş Yıllarda Kesilen İller Bankası Ortaklık Payının Talep Edilmemesi

İdarece, mülga İller Bankası Kanunu kapsamında ortaklık için ödenen tutarlar ortaklık sona ermesine karşın geri alınmamıştır.

4759 sayılı mülga İller Bankası Kanunu'nda; mahalli idareler ile bunların bağlı idarelerinin ortaklığı ile İller Bankası adıyla tüzel kişiliğe haiz bir banka kurulduğu ifade edilmiştir. Mezkûr Kanun'un 3'üncü maddesinde ise Banka Sermayesine: Belediye bağlı idarelerinin, gelirlerinden kazanç vergisi çıktıktan sonra kalan safi kazançlarının yüzde beşi oranında katılacakları belirtilmiştir. Dolayısıyla, su ve kanalizasyon idareleri eski İller Bankası Kanunu'na göre İller Bankası'nın ortağı kabul edilmekteydiler.

Ancak, 08.02.2011 tarih ve 27840 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un "Ortaklık Yapısı ve Sermaye" başlıklı 4'üncü maddesinde; Bankanın ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla su ve kanalizasyon idarelerinin İller Bankası ile ortaklığı kalmamıştır.

İdarenin 2019 yılı hesabının incelenmesi neticesinde; İller Bankası tarafından mülga 4759 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde; İdareden ortaklık payı olarak toplam 576.245,10 TL alınmıştır. İdarece ödenen tutarlar da 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'na kaydedilmiştir. Oysaki 6107 sayılı Kanun ile İdarenin, İller Bankası ile olan ortaklığı son bulduğundan; İdare tarafından İller Bankasına ödenen tutarların da geri alınması gerekmektedir.

Bulgu konusuna 2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer verilmesine rağmen İdare tarafından herhangi bir tahsilat yapılmamıştır.

Kamu İdaresi cevabında özetle; 2016 yılında Sayıştay Denetim raporuna istinaden bulgu konusu husus ile ilgili İller Bankasına yazı yazıldığı ve olumsuz cevap alındığı, söz konusu duruma ilişkin görüş alınması amacıyla Sayıştay Başkanlığından görüş istendiği ve gelecek görüş üzerine işlem tesis edileceği belirtilmiştir.

2016 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer alan bir hususa ilişkin Sayıştay Başkanlığı esasen kararını vermiştir. İdarenin, ayrıca bir görüş beklenilmeksizin İller Bankasından alması gereken alacağı için yargı organları nezdine takibat başlatması ve tahsilat sağlanınca 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabından da belirtilen tutarda çıkış yapması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Mali Hükümler İçeren Yönetmelik'in Sayıştay İstişari Görüşünün Alınmadan Yürürlüğe Konulması

İdare tarafından hazırlanan ve mali hükümler içeren Yönetmelik'in Sayıştay'ın istişari görüşü alınmadan yürürlüğe koyulduğu görülmüştür.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 27'inci maddesinin 4'üncü fıkrasında; Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerince mali konularda düzenlenecek yönetmeliklerin Sayıştay'ın istişari görüşü alınarak yürürlüğe konulacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

İdarenin 2019 yılı hesabının incelenmesi neticesinde; Genel Kurul kararıyla yürürlüğe konulan "Tarifeler Yönetmeliği"nin mali konularda düzenlemeler içerdiği ancak Yönetmelik'in Sayıştay'ın istişari görüşünün alınmadan yürürlüğe konulduğu tespit edilmiştir.

Netice itibariyle "Tarifeler Yönetmeliği"nin İdarenin ana faaliyet konularına ilişkin mali hükümler içermesi nedeniyle iptal edilerek Sayıştay'ın istişari görüşü alındıktan sonra yürürlüğe konulması yerinde olacaktır.

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Geçmiş Yıllarda Kesilen İller Bankası Ortaklık Payının Talep Edilmemesi	2016	Yerine Getirilmedi	"Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler, Bulgu 4"
Kurum Tarafından Nakit Olarak Verilen Borçlarda, 830 Bütçe Giderleri Hesabı ve 835 Gider Yansıtma Hesaplarının Çalıştırılmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılı denetimi kapsamında örneklem yoluyla belirlenen muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; benzer hatalı uygulama ile karşılaşılmamıştır.
132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının Hatalı Çalıştırılması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılı denetimi kapsamında örneklem yoluyla belirlenen muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; benzer hatalı uygulama ile karşılaşılmamıştır.
İdarenin Yapılandırdığı Alacaklarında Uzun Vadeli Olanlar İçin 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabını Kullanmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılı denetimi kapsamında örneklem yoluyla belirlenen muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; benzer hatalı uygulama ile karşılaşılmamıştır.
İdarenin İller Bankası'nda Kullandığı Kredilerde Vade Ayrımına Dikkat Etmeden Kayıt Yapması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılı denetimi kapsamında örneklem yoluyla belirlenen muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde; benzer hatalı uygulama ile karşılaşılmamıştır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net